

4. Виноградова О. І. Проблеми запровадження інституту медіації / О. І. Виноградова // Вісник Верховного Суду України. – 2008. – № 10. – С. 34–37.

5. Програмний документ «Інтеграція медіації в судову систему України», підготовлений Тетяною Кисельовою у рамках проекту Ради Європи «Підтримка впровадженню судової реформи в Україні». URL: <https://rm.coe.int/kyselova-t-mediation-integration-ukr-new-31-07-2017/168075c1e7>.

6. Проект Закону України «Про медіацію» № 3665 від 17.12.2015 р. URL: <http://w1.cl.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc34?id=&pf3511=57463&pf35401=369535>.

7. Боброва О. М. Відновне правосуддя. Особливості впровадження процедури медіації : європейський досвід / [Боброва О. М., Горова А. О., Землянська В. В., Прокопенко Н. М.]. – Київ : Наш час, 2006. – 164 с.

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія, доцент **Кубаєнко Андрій Володимирович**

Соколова М.В.

*студентка 2-го курсу факультету прокуратури та слідства
Національного університету «Одеська юридична академія»*

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРИНЦИПУ НЕЗАЛЕЖНОСТІ АДВОКАТСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В СУЧАСНИХ РЕАЛІЯХ

Прийнята Радою адвокатських асоціацій та правничих товариств Європи (The Council of Bars and Law Societies of Europe) 25 листопада 2006 року Хартія основних принципів адвокатської професії є складовою частиною Кодексу поведінки європейських адвокатів. 10 принципів, зазначених у Хартії, знайшли відображення в українських нормативно-правових актах, що регулюють адвокатську діяльність. Зокрема, імплементація відображена у тексті дійсного ЗУ «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», проекту ЗУ «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», а також в Правилах адвокатської етики 2017 року [1].

Першим з зазначених у Хартії та імplementованих в українське законодавство є принцип незалежності. Принцип незалежності передбачає, що у реалізації своїх повноважень (консультування, захист інтересів клієнта у судовому порядку і т.д.) адвокат має бути повністю незалежним від держави, місцевих та державних органів, правоохоронних органів та навіть клієнта

[2]. На жаль, саме цей принцип порушується найчастіше, що свідчить про недостатньо розвинутий механізм забезпечення реалізації оновоположних принципів адвокатської діяльності [3, ст.8-21].

На думку Іваницького С.О., причинами такого явища є свідоме ігнорування правових приписів поряд з незнанням або недостатнім розумінням окремих норм та інститутів, пов'язаних із дотриманням гарантій незалежності здійснення адвокатом захисту прав та інтересів клієнтів [4, ст. 228]. Виділяють цілий ряд порушень у вигляді завдання тілесних ушкоджень адвокатам, спроб розкриття адвокатської таємниці, вилучення документів, що мають адвокатську таємницю та більшість інших деструктивних дій, спрямованих на порушення принципу незалежності адвоката.

Прийняті Міжнародною асоціацією юристів (IBA) 20 вересня 2006 року Загальні принципи юридичної професії окреслюють наступні вимоги до забезпечення принципу незалежності:

- надання юристу захисту незалежності для забезпечення надання його клієнтам неупередженої поради чи представництва;
- юрист повинен мати можливість проявляти свою незалежність, неупереджену професійну думку під час консультування свого клієнта щодо вірогідності успіху його справи, а також під час представництва інтересів клієнта [5].

В сучасних умовах проведення судово-правоохоронної реформи представлені певні зміни та доповнення, що мають бути внесені з їх прийняттям до законодавства. Зокрема, очікується прийняття нового Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», а також зміни до процесуального законодавства України.

Наприклад, ст. 45 КПКУ доповнюється частиною третьою в якій зазначається «Вчинення в будь-якій формі перешкод до здійснення правомірної діяльності захисника або порушення встановлених законом гарантій його діяльності, в тому числі професійної таємниці, тягне кримінальну відповідальність». Крім того, гарантія незалежності здійснення адвокатської діяльності викладається у частині третій статті 47 КПКУ «Захисник має право брати участь у проведенні допиту та інших процесуальних діях, що проводяться за участю підозрюваного, обвинуваченого, до першого допиту підозрюваного мати з ним конфіденційне побачення без дозволу слідчого, прокурора, суду, а після першого допиту – такі ж побачення без обмеження кількості та тривалості, залучати до цих дій помічників адвоката. Такі зустрічі можуть відбуватися під візуальним контролем уповноваженої службової особи, але в умовах, що виключають можливість прослуховування чи підслуховування.

Захисник має право без дозволу слідчого, прокурора, суду, іншої уповноваженої службової особи користуватися будь-якими технічними засобами, не забороненими законом, в тому числі під час зустрічей з

підозрюваним, обвинуваченим. Захисник має право безперешкодного доступу до приміщень суду в робочий час та у час проведення судового засідання у справі, в якій бере участь підозрюваний, обвинувачений, а також до приміщень судів, органів прокуратури, поліції, органів внутрішніх справ, інших правоохоронних органів, установ для попереднього ув'язнення та виконання покарань, органів державної влади у будь-який час, якщо в цих приміщеннях перебуває підозрюваний, обвинувачений, засуджений, виправданий» та доповненій статі 93 КПКУ «Забороняється збирання доказів шляхом отримання інформації щодо спілкування адвоката, помічника адвоката з його клієнтом. У випадку, якщо таке спілкування було зафіксовано, відповідні записи та їх копії повинні бути негайно знищені, а будь-яке їх використання є незаконним та тягне відповідальність, установлену законом.

Відомості, предмети (речі) та документи, отримані під час здійснення кримінального провадження щодо адвоката, не можуть бути використані як докази обвинувачення його клієнта. Вказані заборони не стосуються знаряддя (засобів) злочину, а також предметів (речей), заборонених до обігу або обіг яких обмежений у відповідності до законодавства України».

З аналізу змін до законодавства вбачається посилення гарантій забезпечення незалежності адвоката у здійсненні професійної діяльності. Поряд з цим, представлена Національною Асоціацією Адвокатів (НААУ) Стратегія розвитку до 2020 року передбачає створення механізму захисту професійних прав адвокатів та забезпечення гарантії адвокатської діяльності.

Список використаної літератури:

1. Правила адвокатської етики із змінами від 15.02.2019. URL: https://unba.org.ua/assets/uploads/legislation/pravila/2017-06-09-pravila-2017_596f00dda53cd.pdf
2. Адаптований переклад Хартії основних принципів європейської адвокатської професії (Charter of Core Principles of the European Legal Profession) URL: <http://tomorrowlawyer.org/wp-content/uploads>
3. Звіт про порушення прав адвокатів та гарантій адвокатської діяльності в Україні. 2013-2016 р. – К.: НААУ, 2016.
4. Іваницький С.О. Теоретичні основи організації адвокатури в Україні: принципи та система – К.:Інтерсервіс, 2017, ст.228-259
5. Загальні принципи юридичної професії від 20 вересня 2006 року. Лондон: Міжнародна асоціація юристів, 2013.
6. Проадвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України. Відомості Верховної Ради (ВВР). № 27, 2013 ст.282. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17>
6. Проект Закону про адвокатуру та адвокатську діяльність № 9055 від 06.09.2018 URL: <http://wl.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc34?id=&pf3511=64557&pf35401=463009>

7. Порівняльна таблиця до проекту Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність»: Порівняльна таблиця 06.09.2018 URL: <http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc34?id=&pf3511=64557&pf35401=463095>

8. Стратегія розвитку Національної асоціації адвокатів України до 2020 року. 2014 р. – К.: НААУ, 2014, ст. 1-10.

Науковий керівник: старший викладач кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія» **Нестерчук Лілія Петрівна**

Стащук А.Ю., Лизун Т.В.

*студенток 2-го курсу факультету цивільної та господарської юстиції
Національного університету «Одеська юридична академія»*

ПРОБЛЕМИ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ АДВОКАТІВ В УКРАЇНІ

Безумовно, що саме правнику належить найважливіша роль в утвердженні ідеалів рівності, свободи і справедливості в суспільстві, тому що його діяльність є вираженням державної політики щодо захисту громадянських прав і свобод, правового виховання й освіти.

Інститут адвокатури виконує суспільно значиму функцію і є одним із головних елементів у механізмі здійснення правосуддя. Виступаючи незалежним інститутом громадянського суспільства, адвокатура утверджує пріоритетність інтересів кожної людини шляхом нагляду за реалізацією державою гарантій конституційних прав і свобод, активної участі у забезпеченні їх обов'язкового дотримання. Ця діяльність є одним з факторів досягнення якісного стану розвитку суспільства.

Ураховуючи положення українського законодавства, можна стверджувати про очевидне підвищення значення адвокатури для надання професійної правничої допомоги. Професійність, на нашу думку, визначається високим рівнем компетентності та кваліфікації суб'єкта надання такої допомоги. Ефективна і така, що відповідає професійним вимогам, діяльність адвоката із захисту найбільш важливих для людини соціальних цінностей: життя, здоров'я, особистої свободи, честі та гідності, майна тощо, можлива лише на базі належно функціонуючого інституту адвокатури.

Одним з основоположних принципів адвокатури, який передбачено Хартією основоположних принципів європейської правової професії, ухваленою Радою адвокатів та правових товариств Європи; Загальними принципами юридичної професії, прийнятими Міжнародною асоціацією